

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datirat z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 krom, za Ameriko pa 8 krom; za drugo inozemstvo se računi naročnino z oziroma na visokost poštine. Naročnino je platičati naprej. Posamezne tev. se prodajata po 8 v.

Uredništvo in upravljenje se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.



Štev. 4.

V Ptuju v nedeljo dne 23. januarja 1916.

XVII. letnik.

# Svetovna vojska

**Poprvi sovražnik na tleh; Črnogorska se je brezpogojno udala in prosila mir. — Cetinje naše! — 21-dnevna novoletna bitka v Galiciji za nas zmagovita; Rusi izgubili 70.000 mrtvih in ranjenih ter 6000 vježnih. — Laški napadi ponehali. — Zmagoviti boji Nemcev na morju in v zraku.**

## Cetinje v naših rokah.

K. B. Dunaj, 14. januarja. Uradno se danes razglaša:

Glavno mesto Črnogore je v naših rokah. Raženega sovražnika zasledujejoč, so naše čete eraj popoldne vkorakale v Cetinje, prestolico črnogorskega kralja. Mesto je nepoškodovan, obivalstvo mirno.

Namestnik generalštabnega šefa:  
pl. Höfer, fml.

\* \* \*

Razno ko je zadnja naša številka izšla, prije telegram, da so naše hrabre čete zavzeli estolico črnogorskih kraljev, Cetinje. S tem je išlo tretje sovražnikovo glavno mesto v naše roke. Nad Bruseljnom, Belgradom in Cetinjem spolajo nemške in avstro-ogrške zastave, trije vršni kralji so izgubili svoje dežele. Mesto Cetinje samo ob sebi je malo in ima komaj 100 prebivalcev. Vendar pa je osvojitev tega mesta tudi v vojaškem oziru velevažna, čeprav bila po zavzetju Lovčena pričakovati. Kakor ovo gnezdo leži Cetinje v skoraj nedostopnem rovju. Ali pred našimi vojaki se je moralno udati. Več kot 130 let ni prestopila sovražnikova noga Cetinje. Takrat so se Turki sta polastili in so ga požgali. Zdaj pa so orakale avstro-ogrške čete, ki seveda prebivalstvu niso ničesar storile in so tudi mesto polnoma nepoškodovan pustile. Medtem, ko te sele vrstice pišemo, pa je došla še veselješa st, da je črnogorski kralj Nikita padel pred sim vladarjem na kolena in ga prosil milosti. Črnogorska se je udala. Zavzetje Cetinja pa je predpogoj za to kapitulacijo.

## Uspehi na Ruskem.

(Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.)

K. B. Dunaj, 17. januarja. Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Ob besarabski in vzhodno-galiski fronti postavljene ruske armade so tudi včeraj ponovitev svojih napadov opustile. Vladal je v splošnem mir. Leta v prostoru vzhodno od Raraucze prepodile so naše čete pod ljutimi boji sovražnika iz neke spredajšnje postojanke; zasule so njegove jarke in uničile njegove žične opore. V prostoru armade nadvojvode Josifa Ferdinandata bili so trije ruski napadi proti črtam naše bojne straže zavrnjeni.

Italijansko bojišče. Topovski boji na posameznih točkah primorske in tirolske fronte trajajo naprej. Cerkvena postojanka od Oslavije bila je od naših čet zaradi tja združenega sovražnega artiljerijskega ognja zopet izpraznjena. Na Goriškem prisili so naši letalci več italijanskih balonov, da gredo dolni; obmetali so tudi sovražna taborišča z bombami.

Namestnik generalštabnega šefa:  
pl. Höfer, fml.

## Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K. B. Berlin, 17. januarja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Nobeni bistveni dogodki. V mestu Lens bilo je s sovražnim artiljerijskim ognjem 16 prebivalcev ubitih in ranjenih.

Vzhodno bojišče. Srežni viharji prečili so na večjem delu fronte bojevno delovanje. Vršili so se le na posameznih mestih patrolski boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

## Črnogorska se je brezpogojno udala.

(Iz avstrijskega uradnega poročila od pondeljka.)

K. B. Dunaj, 17. januarja. Uradno se danes razglaša:

Kralj Črnogore in črnogorska vlada sta dne 31. januarja za vstavljenje sovražnosti in pričetek mirovnih pogajanj prosila. Odgovorili smo, da se zamore tej prošnji ugrediti le po brezpogojni odložitvi orožja črnogorske armade. Črnogorska vlada je včeraj od nas stavljeno zahtevo brezpogojne odložitve orožja sprejela.

Prvi naš nasprotnik se je torej pod močnim pritiskom naše armade udal. In sicer se je na našo zahtevo popolnoma brezpogojno udal. Odložil je orožje, predno so se pričela mirovna pogajanja. S tem je rečeno, da mora vsak pogoj spreteti, ki mu ga bode stavila naša monarhija. Priznati se mora, da je bil črnogorski kralj Nikita v hudiščkih skripicah. Prvič v svojem življenju se je ta zviti lisjak Nikita zmotil; mislil je, da bode čveterozvezza močnejša in pridružil se ji je. Ali kmalu je moral svojo zmoto izpoznavati. Namesto, da bi on zavzel našo krasno trdnjavno Cattaro in si tam uresničil novo lepo prestolico, naskočile in in zavzeli so avstrijske hrabre čete „nepremagljivi“ Lovčen ter zasedle Cetinje. Zdaj je padlo Nikiti srce v široke blače. Izpozal je, da se je zaračunal in — da bi rešil, kar je mogoče, se je udal ter prosil za mir.

Ne da bi precenjevali pomen tega dogodka, treba je vendar nekaj opomb posebno naglašati. Kralj Nikita velja za najboljšega diplomata na

Balkanu. Ako se je on brezpogojno podal, potem je izgubil vero v zmago naših sovražnikov. Sprevidel je, da Avstro-Ogrsko in Nemčijo z njenimi zavezniki ne more nikdo premagati. Dokumentiral je jasno, da je naša zmaga gotova stvar. In to bode gotovo v vseh krogih naših sovražnikov povzročilo veliko potrstost, veliko demoralizacijo. Pa tudi v vojaškem oziru ima kapitulacija Črnogore precej pomena. Eno skrb smo odvalili od svojih mej in eno naših armad imamo prosti, da jo porabimo na drugih frontah. Tako je torej kapitulacija črnogorskega kralja Nikite prvi žarek iz tako temnega neba svetovne vojne. Prvič se je pojavilo na vidni način upanje po miru, prvič lahko vzdihnemo veseljše. Hvala pa gre v prvi vrsti junaškim našim armadam, ki so s svojo hrabrostjo ta krasni uspeh dosegli!

### Italijanski letalni stroj čez Ljubljano.

Ljubljanski dnevnik "Slov. narod" piše o napadu italijanskega letalnega stroja, ki ga omenja sotobno uradno poročilo našega generalstava, tako le:

"Osem mesecev po izbruhu italijanske vojne je obiskal sovražni aeroplani tudi Ljubljano. Naši letalci so opetovanjo pohiteli daleč tja v notranjost italijanske dežele in marsikateri sijajni čin priča o njihovi neustrašenosti, pa tudi o njihovi izborni letalski izvežbanosti. Ako primerjamo polete naših slavnih pilotov z obiskom, ki ga je bila v petek v prvih popoldanskih urah deležna Ljubljana, spoznamo razloček... Italijanski letalec si je bil izbral neke želesniške naprave za svoj cilj. Ljudje, ki so opazovali pilotove kretnje, so občudovali njegovo tehnično spretnost, s katero se je apustil z velike visочine na kakih sto metrov niz dol, tem manj pa so občudovali njegovo vojaško izurjenost: v malih presledkih so padle na zemljo tri bombe, ki so vse zgrešile svoj cilj: eksplodirale so seveda z velikim ropotom, napravile prav poštene luknje v zemljo — to pa je bilo tudi vse. Škoda, ki so jo napravile, je malenkostna in se da zračnunti takorekoč na vinarje, ki jih bo treba plačati, da se bodo luknje zopet zasule. Ranjen ni bil nikdo. Razpršeno kamenje in drobci bomb so nekoliko opraskali stene neke hiše." Kakor kaže to poročilo, ni bila stvar za Ljubljancane posebno nevarna. Taki dogodki, ki danes nikogar več ne razburijo, se bodo morda še parkrat ponovili, ali kakor upamo, prišla bode enkrat naša ofenziva zoper laško izdajalko. In tedaj bodi Bog Italijanom milosten!"

### Tretji napad naših letalcev na Ancono.

K.-B. Dunaj, 18. januarja. — Uradno se danes razglasila:

Včeraj popoldne izvršilo je brodovje pomorskih letalnih strojev močni napad proti Anconi, kjer so bili kolodvor, električno podjetje in vojašnica od težkih bomb zadehti in so pričeli goreti. Jako luti ogenj od štirih obrambenih topov bil je brez vsakega učinka. Vsi letalni stroji so se neposkodovani vrnili.

Mornariško poveljništvo.

\* \* \*

Italijansko mesto Ancona, ki je bilo zdaj že tretjič od naših pomorskih letalnih strojev obiskano, ima ravno tako kot pristanišče kakor tudi kod zbirališča srednje-italijanskih železnic večji pomen. Prvič je bila Ancona od naših letalnih strojev v noči od 23. na 24. maja 1915 napadena; z vidnim uspehom metali so naši letalci takrat bombe na vojaške naprave mesta. Drugič so prišli naši letalci v Ancono due 11. decembra 1915 in so metali uspešno bombe na kolodvor, električna podjetja, gazometer in vojaška poslopja. In sedanji tretji napad na Ancono je imel isti cilj ter je bil glasom uradnega poročila jako uspešen.

### Popolna zmaga v novoletni bitki.

(Avstrijsko uradno poročilo o torka.)

K.-B. Dunaj, 18. januarja. Uradno se razglasila:

Rusko bojišče. Ker tudi včerajšnji dan ni prinesel nobenih posebnih dogodkov, zmore se smatrati novoletno bitko v vzhodni Galiciji in ob besarabski fronti, o kateri iz umljivih vojaških razlogov dnevna poročila niso mogla prinašati natančnih podatkov, kot končano. Naše orožje je na vseh točkah 130 kilometrov širokoga bojišča **popolno zmago doseglo**. Naša čez vsako hvalo vzvišena infanterija, nositeljica vseh odločilnih bojev, je, od artiljerije jako umno in spremno podpirana, vse postojanje premoči mestoma mnogokratni premoči držala. Velika novoletna bitka na severnem vzhodu Avstrije začela je dne 24. decembra preteklega leta in je trajala, pretrgana le posamezne dni s topovskimi odmorji, do 15. januarja — torej skupno 24 dni. Mnogoštevilno regimentov stalo je v tem času skozi 17 dni v najljutejšem boju. Ruska dnevna povelja, izpovedba vjetih in cela vrsta uradnih ter poluradnih razglasov iz Petersburga potrdijo, da je rusko armadno vodstvo z ofenzo svojih južnih armad velike vojaške in politične namene zasledovalo. Tem namenom odgovarjale so tudi množice ljudi, ki jih je vrgel sovražnik proti našim frontam. Žrtvoval je, brez da bi dosegel katerikoli uspeh, najmanje 70.000 mož na mrtvih in ranjenih ter pustil skoraj 6000 vojakov kot vjete v naši roki. Gleda sestave čet imajo na zmagi v novoletni bitki vsi plemena monarhije delež. Sovražnik vlači na novo ojačanja v vzhodno Galicijo. Drugače na severnem vzhodu nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče. Položaj je nespremenjen. Ob dolomitski fronti, ob tolminskem mostiju in na Goriškem vršil se je mestoma živahn topovski boj. Manjša sovražna podjetja pred imenovanim mostičjem in napadi na naše postojanke ob severni strani Monte San Michele bili so zavrnjeni.

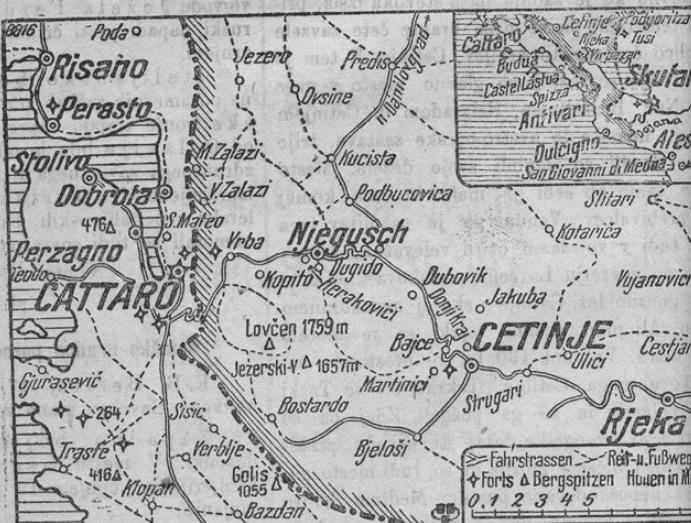
Južno-vzhodno bojišče. Razprave, ki imajo urediti odložitev orožja črnogorske armade, pričele so včeraj popoldne. Naše čete, ki so medtem že Virbazar in Rijeko zasedle, so zdaj sovražnosti vstavile.

Namestnik generalštabnega šefa:  
pl. Höfer, fml.

### O premagani Crnogorski.

V boljše umevanje uradnih poročil glede naših krasnih zmag na Črnogorskem, prinašamo zemljevid o prizadetih krajih, ki bode cenjene čitatelje gotovo vrlo zanimati.

Nazemljevid za more se zasledovati natančno potek naših bojev v Črnigori. Označene so tudi ceste, pota, utrdbi, gorske visocine itd. Zgoraj v desnem kotu vidimo mali zemljevid, ki kaže pokrajino od naše trdnjave Cattaro do albanskega pristanišča San Giovanni di Medua.



Zum österreichischen Vormarsch auf Cetinje

### Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 18. januarja. (W.-B.)  
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Splošno je streljanje ob fronti pri večinoma jasnom menu povisano. Mesto Lens bilo je zopet vahno obstreljeno. Dva angleška letalna strojev podlega sta v Flandriji v zračnem boju. Od 4 letalcev so 3 mrtvi. En francoski letalni stroj bil je pri Medewichu od enega nas letalcev sestreljen. Vodja in opazovalec sta bivjeta.

Vzhodno bojišče. Pri Dueno (Točno južno-vzhodno od Rege) posrečilo se je Rusostno pod varstvom teme in snežnega viharja napad Ferd i in razpršiti naprej potisnjene male nemške na strane.

Balkansko bojišče. Položaj je v autonoma dala pa spremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo

### Rusi zopet premagani.

(Avstrijsko uradno poročilo sredje.)

K.-B. Dunaj, 19. januarja. Uradno razglasila:

Rusko bojišče. Včerajšnji dan potrebovali je mirno. Danes v najranejših jutrišnjih urah vnela se je ob meji vzhodni od Černovic pri Toporovcu. Bojanina nova bitka. Sovražnik porabil zopet mnogoštevilne kolone in napravil na posameznih krajih štiri napade zapore doma. Bil je povečan povsod od hrabrih braniteljev nazaj v življe. Drugače nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče. Napadi slabih sovražnih oddelkov pri Lusernu in verno tolmljškega mostičja bili so zavrnjeni.

Južno-vzhodno bojišče. Pri Virbazarju so naše čete, kakor naknadno poroča, 20 jeklenih kanonov zaplenile.

Namestnik generalštabnega šefa:  
pl. Höfer, fml.

### Nemško uradno poročilo od sredje.

K.-B. Berlin, 19. januarja (W.-B.) Izlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Od Isere sunil je manjši nemški oddelek naprej v sovražni jarek in je zaplenil eno strojno puško. Žvali obojestransko razstreljevalno delovanje na fronti od Lille do južno od Sommes. Ponoči tali so sovražni letalci bombe na Metz. Danes se je poročalo le o škodi na stvareh. Eno ravnoglavno letalo padlo je proti jutru južno-zapadnemu smeru.

Naši sovražni letalci bombe na Metz.

Italijansko bojišče. Napadi slabih sovražnih oddelkov pri Lusernu in verno tolmljškega mostičja bili so zavrnjeni.

Južno-vzhodno bojišče. Pri Virbazarju so naše čete, kakor naknadno poroča, 20 jeklenih kanonov zaplenile.

Namestnik generalštabnega šefa:  
pl. Höfer, fml.

Tihancourta na zemljo. Od dveh letalcev je eden mrtev.

Vzhodno bojišče. Ob fronti nič novega. Nemška letalna brodovja napadla so sovražne magacinske kraje in letalno pristanišče v Tarnopolu.

Balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

### Sestanek nemškega cesarja in bolgarskega kralja v Nišu.

K.B. Berlin, 19. januarja (W. B.). — Točno ob 12. uri opoldne sešla sta se v slavostno okrašenem Nišu cesar Viljem in car Ferdinand bolgarski. Bolgarske čete dale so na kolodvoru častno kompanijo. Po prisrčnem pozdravu podala sta se vladarja v automobilu k citadeli, kjer sta skupno ogledala parado tam postavljenih bolgarskih, makedonskih in nemških čet. Cesar podaril je carju znak feldmaršala. Car pa je imenoval cesarja za šefu 12. bolgarskega infanterijskega regimenta. V spremstvu cesarja so se nahajali general Falkenhayn, general-feldmarschal von Mackensen, generalna adjutanta Plessen in Chelin, admiral pl. Müller, dvorni nadmaršal Reischach. Poleg tega sta bila še navzoča general pl. Sekt in vojvoda Jahan Albrecht meklenburški. Carja Ferdinand so spremljali prestolonaslednik Boris in princ Kiril, generalni adjutant Markov, generali Bojadjev, Todorov in Tantilov, generalni gubernator Kutinescev, ministriki predsednik Radislavov in poslanik Tšaprašikov. Vtis slavnosti bil je povečan po krasnem solnčnatem vremenu južne zime.

### Po pomoti potopljen ladja zaveznikov.

K.B. Dunaj, 16. januarja. "Agenzia Stefani" poroča z dne 14. januarja: Due 13. januarja je torpediral in potopil francoski, našim primorskim bojnim silam prideljeni podmorski čoln "Foucault" v spodnji Adriji neko avstro-ogrsko poizvedovalno ladjo tipa "Novara". — Ker pa avstro-ogrsko mornarica ne pogreša nikake ladje, moramo soditi, da se je italijanskim pomorskim bojnim silam dodeljeni francoski podmorski čoln zmotil in da je potopil

pomotoma kakoladjo zaveznikov. (Nič ne dene; če si bodo naši sovražniki sami svoje parnike potapljal, bode vojne še preje konec. Op. ur.)

### Blzo 1000 Italijanov vjetih.

K.B. Dunaj, 16. januarja. Urado se danes razglaša:

Rusko bojišče. Zopetni težki poraz, ki so ga Rusi na svojem novoletnem dnevu ob besarbški meji doživeli, peljal je včeraj zopet

do bojevnega odmora, ki je bil deloma s topovskim ognjem menjajoče se sile pretrgan. Južno od Karpilowke v Wolhyniji napadel je neki naš oddelki rusko postojanko in je posadko uničil.

Italijansko bojišče. Ob primorski fronti povisal se je topovski ogenj proti Monte San Michelu, proti goriškem in tolminskem mostičju ter proti Mrzlemu Vrhu, brez da bi prišlo do podjetij sovražne infanterije. — Že včeraj poročano vzvjetje cerkvenega dela Oslavije, ki so ga izvršili oddelki inf. reg. štev. 52 in 80, prinesel je 933 vjetih Italijanov, med njimi 31 oficirjev, 3 strojne puške in 3 metalec min. Tudi ob tolminskem mostičju vzele so naše čete en sovražni jarek. — Ob tirolski fronti bili so artiljerijski boji v oddelkih Schlueterbach in Lafran-Vielgerent živahnejši. — Sredi svojih domačih gora ob ogroženih mejah svoje dežele na straži stoječi, obhajajo danes s puško v roki tirolski cesarski lovci stoljetnico svojega obstanka. Hvaležno se spominja armada na severu in jnu slavnega delovanja teh hrabrih čet, v katerih vrstah duh junakov l. 1809 naprej živi in ki so si v težki borbi sedanjosti zopet nezvenljive lovorike priborile.

Južno-vzhodno bojišče. Severno od Grahowe se vršijo zasledovalni boji. Nasim četam padlo je v tem prostoru 250 Črno-gorcev in eno napolnjeno municipsko skladislo v roke. Število v zadnjih dneh pri Berani prijetih vjetih presega 500.

Namestnik generalštavnega šefa: pl. Höfer, fml.

### Obleganje Kut el Amare.

K.B. Konstantinopol, 17. januarja. Bagdadski list "Sada i Millet" izve: Angleži so že pred 14. dnevi čete garnizije Kut el Amare na polovično množino kruha postavili. Poskus, dovskyti garniziji živiljenska sredstva, so se izjavili. V mestu se nahaja 3000 ranjencev, ranjenih po obkoljenju mesta.

(Zasebna poročila pravijo, da je položaj v mestu zaprt Angležev jako kritičen. Angleži imajo živiljenskih sredstev za večjemu še 14 dni. Število Angležev znaša 12.000 mož. Njih poskusi, predreti sovražne vrste, bili so kravovo zavrnjeni).

### Ruski poraz v Perziji.

K.B. Konstantinopol, 15. januarja. Neki telegram od perzijske meje poroča o boju med sprostovoljci ojačeno žandarmerijo in Rusi pri Memmilme ob

cesti od Teherana v Kaswin. Rusi so izgubili okoli 1000 vojakov. Perzijske izgube so relativno male. Rusi gredo v svojem divjaštvu tako daleč, da perzijske mrlide razmesrajo.

Glasom zanesljivih poročil iz Perzije je generalni gubernator od Lurcitan, Niseam Sultanek, ki je znan po svoji patriotski zanesljivosti, prevzel povelje čez proti Rusom in Angležem se boreče perzijske narodne bojne sile; napovedal je Angliji in Rusiji vojno in zapričel s sovražnostmi.

### Barzilai, Oberdank, D'Annunzio, Princip, Salandra, Luccheni, Sonnino, Bresci, Caserio.

Izvirna slika iz "Il Cittadino di Trieste". Prevodil Al. Irgl.

Pod vlasti Salandra, D'Annunzija in Barzilaja propada Italija od dne do dne v političnem in moraličnem oziru. Nastopil je čas propada in poloma, kakor ga kaže zgodovina drugih narodov.

V nacionalnem obupu Italija čaščuje in triumfira z slikami podlega anarhistu Oberdanku. Na javnih shajališčih se kuje od vseh slojev, tudi v plemenitaških krogih politika proti Avstriji ter se celo psički kinčajo s traki italijanskih znakov.

Italija, velika, ki se je bahala s prednostjo vzgoje k prostosti drugih "barbarskih" ljudstev, v razsvetljevanju civilizacije vsega sveta, leži danes v blatu svoje podle nesramnosti.

Kaj bi porekel k temu veliki pesnik Dante, če bi videl svojo božansko opevano Italijo izdalsko, kraljemonisko in roparsko?

Moral bi najti drug pekel, mnogo hujši, da bi kaznoval Sonnina, Barzilaja, Salandra itd. itd. skupno z iredentisti Trsta in Tridenta, ki so zakrivili smrt milijonom človeških bitij in provzročili evropsko bedo. Kakšno kazan bi se naj dalо tem lopovom, vrednim naslednikom Oberdank-a? — Pa tudi nekaj zastopnic nežneg spola pripada k tej hodudelski druhali, brez pomisla konečne usode svojih sinov — mogoče tudi vislic. Tukaj jim podamo vzgled vzgoje slike Oberdank-a, justificiranega dne 20. decembra leta 1882.

Trst proslavljal je takrat Avstrijo v znak prostosti in svobode beneškega suženjstva. Meseca avgusta, leta 1882 priedela se je na čast nadvojvode Karla Ljudevitka, došlega v Trst, balklada po tekališču, glavnem trgu, kakor tudi pred državno palaco.

Iz prvega nadstropja ene hiše na tekališču vržena je bila takozvana bomba Orsini, ki je padla tik pred vrsto korakajočega veteranskega bataljona in je umorila njih poveljnika, dokторja Aleksandra pl. Dorn, urednika tržaškega lista

### Kraljevski grad v Cetinju.

Prinašamo sliko kraljevskega grada v Cetinju, katero črnogorsko prestolico so naše hrabre čete v naskoku zavzele. Na balkonu stoji ravnokar premagani kralj Nikita, ki je zdaj kot prvi za milost prosil. Spodaj pa vidimo črnogorske podanke, ki se kralju klanjajo. Zdaj seveda se Nikita ne nahaja več v tem gradu, ker jo je pravočasno popihal. Udal se je našemu zmagovalemu orožju in je s tem pač dokazal, da je — modrejši nego Peter srbski ali pa belgijski kralj ...

Da dokazete dejanski svojo pravo domoljubnost in olajšate ranjencem njih trpljenja in muke, podpirajte ob vseh prilikah družbo

„Rdečega križa!“



Das Königsschloß in Cetinje

## Bojazljivost

visiljanje krvi v glavo, glavobol, pomanjanje krvi in mrzota, bolečine v truplu, krči, napenjanje in slični pojavi so večinoma posledice motenja prebave. Jemo minograt slabje, napenjajoče, težko prebavljive jedi, prehladimo semintja, zelodec in prebavne organe po premrli pijači in zamudimo tudi pravočasno izpraznenje črevsja. Ako se potem neprjetno, bolestno, krču podobno, mrzlično nervozno stanje pojavi, je potrebno, da se hitro zopet uredi moteno delovanje prebave, redno cirkulacijo krvi in izmenjava snovi. Glasom poročil v tisočih zahvalnih pismih služi pri tem izbrana močna švedska tinktura (tinctura svedica), tudi živiljenska esanca in balzam imenovana. One odpravi bolestne, osveži, pomiri, uredi izmenjavo snovi, čisti, pospešuje cirkulacijo krvi in prepreči mnoge bolezni. Vedno naj bi bilo v hiši, kajti njenata takojšnja raba prističi nam marsikatero neprjetno uro. Pri krči, napenjanju, kolcanju, bolečinam v telesu, bojazljivosti, vstavljanju krvi, bluvjanju, gnusu in raznemu, vsled motenja prebave nastalemu stanju je blagor, imeti jo hitro pri roki. Ker pospešuje prebavo jedi in napravi redilne snovi za naš organizem lajje sprejemljive, pospešuje obenem urešenje krvi in prav se stav krvi, ki torej tudi obenem za bleodiščne in na krvi revne izborno sredstvo za doseg in ureditev prave izreje. Mnogo vrednih kri in moč sestavljajočih snovi naših redilnih sredstev, ki odhajajo drugače zopet neprebavljeni, dojaya se z močno švedsko tinkturo truplu v popolnoma razpuščeni, lahko prebavljivi obliki. Naroči se pravo švedsko tinkturo le pri apotekarju E. V. Feller, Stibica, Elsa tg. Št. 241 (Hrvatsko) in sicer stanjejo 3 velike steklenice franko samo 5 kron ali 12 malih steklenic franko samo 4 kron.



ega jih jakih, 'bil je po § 65 k. z. obsojen na 9 mesecev. Se cev težke ječe. Nastopiti pa mora kaže Italijenzen še po končani vojni.

### Moža ubila.

Dunaj, januarja. Pred tukajšnjim vojaškim sodiščem je bila obsojena na 6 let težke ječe 31 let stara Marija Wanko, ker je ponoči svojega moža z nožem zabodla, tako da je vsled prizadetih ran umrl. Njen mož Richard Wanko se je z njo poročil pred 10. leti in imel z njo tri otroke. Pravega sporazumlenja pa ni bilo v zakonu. Mož je bil lahkomiseln, dostikrat brez zasluga v poleg tega hudo ljubosumen. Žena pa je imela hudi žežiček in je delala mož za vsako malenkost hrupne prizore. Začetkom mobilizacije je prišel Wanko kot feldvebel k vojakom in je služboval na Dunaju. Od tedaj so postali prepiri med njim in njegovo ženo posebno pogosti. Žena se je pritoževala, da je mož malo doma, mož pa je bil vedno ljubosumen. Dne 3. avgusta p. l. sta bila zakonska v neki gostilni, z njima pa tudi neki četovodja. Wanko je tega vojaka dolžil, da ga hoče pri svoji ženi izpodriniti. Ko sta on in žena prišla domov, sta se takoj skregala. Končno ga je žena napadla. Nastal je pretep, v katerem je žena moža z nožem napadla in zaklala do smrti. Zato je bila, kakor zgoraj omenjeno, obsojena.

### Razno.

**Cenjeni naročniki.** Nastopilo je novo leto in usojamo si oljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerca“. V preteklem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajero“ i sedaj v vojni pridobil novih priateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prečrčani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimprej vpošljijo naročino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse priatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajero“ ostal bode vedno zvest svojemu načelu, štajersko - koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

**Srebrna poroka.** Te dni praznoval je v Ptaju mestni straževodja g. Franc Marin z svojo soprogo Ano srebrno poroko. Čestitamo! **Veselje in navdušenje** nad zadnjimi zmagami naših junakih armad, zlasti nad padcem Lovčena, Cetinja in konečno nad sramotno kapitulacijo Črniogorske je bilo splošno. V Ptaju in drugih mestih Spodnje Štajerske so bile takoj razobesene zastave v avstrijskih, nemških, ogrskih, štajerskih in mestnih barvah. V nekaterih mestih se je tudi priredilo bakljade z godbo. Ko smo v izloženem oknu „Štajerca“ razobesili zmagoviti telegram, zbrala se je tam takoj velika množica, ki je burno veselo vost pozdravljala. Patriotični čut našega prebivalstva in zlasti naših „štajercijanskih“ somišljenikov se je zopet pokazal. Zdaj pa tudi mora vsakodobno videti, da je bila politika „Štajerca“ vedno pravična, pravilna in poštena; bila je ravno vedno in povsod avstrijska in štajerska. Ta načela pa hočemo tudi v bodoči zagovarjati!

## Proti pečenju pogač

se je v zadnjem času mnogo nastopal. Po strokovnjaškem naziranju je pa ravno sedaj, ko je za glavo prebivalstva

**Nova naredba o moki.** Izšla je nova ministrska naredba, ki preminja dosedaj veljavne dolčeve o vporabi žita in mlinskih izdelkov. Nova naredba določa, da kmetovalci za se in za osebe svojega gospodinjstva ne smejo več porabljati po 400 gramov žita na dan, ampak samo še 300 gramov. Nadalje določa naredba, da smejo osebe, ki se vedno prehranjujejo v gostilnah, dobivati odslej samo kruh in ne več moke ter bodo dobivala nakazila samo za kruh. S tem se hoče preprečiti, da bi se z nakazili, ki takim osebam ostajajo, kupovala moka. Da bi se osebe, ki rabijo manj kruha, kakor ga smejo dobivati, ne mogle zbirati moke, je dejavnim političnim oblastvom naročeno, urediti izkaze o porabi kruha in moke tako, da se ne bo dobivalo več kakor en kilogram za osebo na 14 dni. Izjemo smejo politična oblastva dovoliti le tam, kjer je dovoljeno, da smejo peki peči kruh, čigar testo so pripravile druge osebe.

**Nakupovanje kovinaste posode.** Kakor je znano, je rok za oddajo kovinaste posode podaljšan do zadnjega t. m. Stranke se opozarjajo posebno na to ugodnost, da se dolžnostna posoda za vojne namene pri prostovoljni prodaji dražuje kakor pa potom revkvisicije. Za nadomestnilo posodo so maksimalne cene.

**Surovi sladker kot krmilo.** Centrala za krmila opozarja posestnike živine, da se naj letos začne tudi s primernimi množinami surovega sladkorja, ki je vsled pomanjkanja drugih krmil posebnega pomena. Posestniki živine v mestih naj prijavijo za celo leto potrebljno množino surovega sladkorja pri občinskih uradih, oni z dežele pa pri kmetijskih podražnicah ali kmetijskih družbah, in sicer najpozneje do 1. februarja.

**Vojna pošta.** Pošiljanje poštnih paketov je vstavljeni za slednje vojnopoštne urade: 16, 34, 45, 46, 95, 170, 190, 211, 233, 308 in 317.

**Crne koze.** Dne 1. januarja je bilo v Galiciji na črnih kozah bolnih 112 oseb, 1 oseba pa na Češkem. Od 2. do 8. januarja je zbolelo za kozam 1085 oseb v Galiciji in 33 oseb v Bukovini. Drugod je zbolelo 112 oseb, in sicer na Dunaju 6, v Sitzendorfu 1, v Gradcu 2, v Mariboru 33, v Ptaju 1, v Celovcu 2; večjidel so bili to tujci. — Priporočati je vedno in vedno največjo pažnjo glede te grozovite bolezni. Vsak sumljivi slučaj se mora takoj naznani. Snažnost v občevanju pa je prva dolžnost.

**V Celju** se čuti vsled pomanjkanja premoga tudi pomanjkanje plina. Mestna občina je po-

rabo plina vsled tega tako uredila, da obiška stranka za stanovanje polovico tiste množine na mesec, katero je prejela odgovarjajoči mesec lanskega leta. Ako bi porabila katera stranka več plina, zadobi prihodnji mesec toliko manj.

**Nezgoda.** Iz Dobrane se poroča, da je oskrbnik tamošnje graščine gosp. Guzej padel tako nesrečno iz voza, da si je zlomil roko in dobil notranje poškodbe. Odpeljali so ga v celjsko bolnišnico.

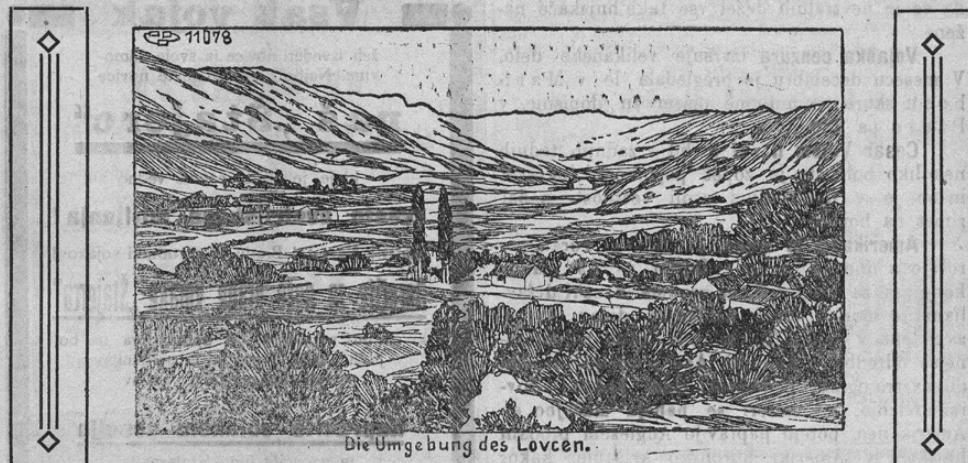
**Zopet oficir.** Leta 1912 je bivši madžarski poslanec Kovacs v ogrskem državnem zboru napravil revolverski napad na ministra grofa Tisza. Tedaj je bil obsojen in je izgubil oficirsko šaržo. Kovacs je začetkom vojne vstopil protostoljno kot infanterist v armoado in je bil zdaj za svojo hrabrost imenovan za lajtnanta. Tako je postal zopet oficir.

**Koliko žita se sme porabiti na kmetih.** Ministrska naredba z dne 15. januarja pravi: Podjetniki kmetijskih obratov morajo za se in svojce v njihovem gospodarstvu, kakor tudi za delavce in nastavljenice, katerega gre prosta hrana ali krušno žito ali mlečni izdelki kot plažilo, od zaseženih zalog žita in moke porabiti množino, ki za eno osebo dnevno ne presegata 300 g žita ali iz te množine žita izdelano moko. Za osebe, ki težko delajo, če tudi spadajo med zgorajšnje osebe, se določi dnevna množina ali 300 g moke ali 366 g žita.

**Nabava raznih predmetov za c. in kr. vojsko.** C. in kr. vojno ministrstvo nabavi meseca januarja 1916 naslednje predmete: vojaško sukno in uniforme, jezdne priprave za častnike, svečilke, česala, vložke za čevlje iz klobucvine, vrvi, ovratne rute. Ponudbe s potrebnimi vzorci je čimprej poslati c. in kr. vojnemu ministrstvu, oddelek 13. Ponudbe morajo vsebovati vse, kar je glede kakovosti dobavnih predmetov, cene, dobavne množine in dobavnega časa potreben. Ponudbe je kolkovati s kolkom za 1 krono, vezane niso na posebno obliko. Interesente opozarjam, da se dobivajo za vlaganje ofert posebne tiskovine (Form. Lag. Nr. 909), sicer po 8 vin. komad (naslov: Überreutersche Buchdruckerei M. Salzer, Dunaj, IX., Pelikangasse 1). Ker ti formulari olajšujejo vlaganje ponudb, so jake priporočljivi.

**Nevihite.** Na Nizozemskem so vsled grozovitih viharjev v Severnem morju nastale velike poplave. Prebivalstvo je moralno bežati iz celih okrajev in je odgnalo živino seboj. Voda še

### Okolica Lovčena.



V zadnji številki že smo poročali, da so gorsko obmejno goro Lovčen. Prinašamo danes hrabre naše čete zavzeli „nepremagljivo“ črno zanimivo sliko iz okolice Lovčena.

določena le omejena množina moke, izdelovanje ednakostavnih, na sladkorju bogatih pogač priporočati, ker je sladkor, ki ga imamo v obilici, ne samo najboljše nadomestilo za pomanjkujočo mast v izreji, marveč je z ozrom na redilno vrednost celo cenejši nego fina moka. Pečite torej pogače po

dr. Oetkerjevih receptih, dajajte nadalje svojim otrokom vsak dan take redilne in delikatne puddinge iz dr. Oetkerjevega pudding-praška z mlekom in sladkorjem. Recepti za vojne močnate jedi in pekarije zastonj po dr. A. Oetkerju, Baden pri Dunaju, fabrika redilnih sredstev.

vedno narača in se je zlasti batil, da preplavlje tudi mesto Emden. Skupina otokov "Marken" je vsa preplavljena. Šestnajst ljudi je utonilo in skoraj vse ladje ribičev so uničene.

**Obsojeni špion.** V Lipsku bil je zaradi špionjage obsojeni danski trgovec Franc Fron desen iz Kodanja na 12 let težke ječe.

**Velikanski požar.** Te dni je izbruhnil v Bergenu velikanski požar, ki je uničil 20 skupin poslopij. Največ je trpel trgovski del mesta. Večina magacinov kolonialnega blaga je zgorelo. Škodo cenijo na 50 milijonov krov. Tako velikanskega požara še nikdar ni bilo na Norveškem.

**Rop na železnici.** Juvelir Emanuel Maierhof iz Budimpešte je naznani policiji, da mu je bilo v železniškem vagonu na potovanju iz Budimpešte v veliki Varaždin ukradenih dragocenosti za 80.000 krov. Maierhof se je peljal ponosni in je imel dragocenosti v kovčegu, ki si ga je, zavitega v plašč, položil pod glavo. Bržkone je tat juvelirja omamil s kloroformom in mu potem odnesel kovček z dragocenostmi.

**Za bolgarski Rdeči križ.** Nemški učenjak in zdravnik pr. Eiselsberg, ki je operiral in ozdravil nevarno obolelega grškega kralja, dobil je kot plačilo 50.000 frankov. To veliko sveto podelil je zdravnik bolgarskemu Rdečemu križu.

**Na polju časti padel je dne 14 decembra 1915 v starosti 25 let vrli mladenci Franc Bračič, sin dolgoletnega našega odjemalca in somišljenika posestnika g. Jožeta Bračiča v Janževi vasi. Padel je kot hrabri sin svoje domovine v boju zoper italijanskega izdajalca. Goboko žaluočim starišem izrekamo svoje iskreno sožalje. Pokojnemu junaku pa je ohranjen častni spomin.**

**Dvojni poskušeni sameumor.** V Gradcu sta se poskusila zastrupiti 36 letni trgovski sotrudnik Julij Wagner, ki služi zdaj pri vojakih, in njegova ljubica Marija Strupka. Oba sta se težko poškodovala in so ju odpeljali v bolnišnico.

**V Bolgariji** je sklenila vlada uvesti gregorjanski koledar namesto doslej običajnega pravoslavnega koledarja.

**Izgnan časnikar.** Švicarske oblasti so izgnale korespondenta milanskega lista "Corriere della sera" Franca Caburi iz Švize in sicer zaradi njegovih člankov. Caburi je bil pred izbruhom vojne dunajski korespondent omenjenega lista ter sotrušnik tržaškega "Piccola" za zunanje zadeve. Baje je italijanska vlada proti njegovemu izgonu protestirala. Treba pa biti, da se iz nevtralnih dežel vse take bujskače nažene.

**Vojaška cenzura** izvršuje velikansko delo. V mesecu decembru je pregledala le v Mariboru skoro tri milijone pisem in dopisnic, v Ptuju pa 339 000.

**Cesar Viljem II,** ki je bil v zadnjih tednih nekolikobolehen, je zopet popolnoma okrevljal se in je v neutraljivi svoji vestnosti podal zopet na bojišče.

**Amerikanci in vojna.** Iz Novega Yorka počelo je dne 15. t. m.: Doslej je 49 članov kongresa za prepoved, da se amerikanski državljanji ne morejo voziti na ladjah držav, ki so zapletene v vojno. To bi bila tudi najpametnejša odredba v Ameriki. Ako potopijo nemški ali avstro ogrski podmorski čolni kakšno sovražno ladjo, na kateri se nahaja slučajno en Amerikanec, potem napravijo Angležem prodani hujščaki v Ameriki huronsko kričanje, kakor da bi se Ameriki boge kakšna krivica zgodila. V resnici je pa Amerika s svojimi miljonarskimi oderbi najbolj kriva, da se vojna tako dolgo ne konča. Brez amerikanskega vojnega materiala bi bili naši sovražniki že davno premagani.

**Izdelovanje enotne vrste surovega masla.** Najviše cene za surovo maslo in zaplenjenje surovega masla. Z namenom ukazom z dne 4. decembra 1915, dež. zak. štev. 93, je odredilo namestništvo, da se sme vse v krownini Štajerski dobljeno surovo maslo razpečavati samo v eni vrsti pod imenom "Štajersko surovo maslo" in da morejo torej v bodoče odpasti sedaj običajne vrste in oznamenila (kakor surovo maslo za kuho, namizno surovo maslo, surovo maslo za pojedine, čajno surovo maslo). Za to

štajersko surovo maslo se določi za nadrobno prodajo v Gradcu najvišja cena po 5 K 40 v od prodajalnika na drobne prodaje in velja ta cena samo za surovo maslo v brezhipnu svezem stanju.

Zo ostale politične okraje morajo določiti najvišje cene in jih javno razglasiti politične okrajne oblasti v imenu namestništva. Te najvišje cene je določiti z ozirom na gospodarske razmere v okraju in praviloma ne smejo prekoračiti 5 K. Določitev višjih cen je podvržena odbrenju namestništva. Te določitve cen pa ne veljajo za surovo maslo, ki se uvaža od zunaj (torej iz drugih krownin ali iz nevtralnega inozemstva) na Štajersko. Vendar se more to vnanje surovega masla spravljati v promet v posebnih ovajih, na katere je navesti tvrdko tuzemskega prodajalca in dejelo, od kot je prodajalc takega vnanjega surovega masla so dolžni shranjevati fakture o dobavi tega surovega masla posebej ločeno od drugih faktur in dovoliti primerno legitimiranim oblastvenim kontrolnim organom vsak čas vpogled v te fakture.

Producenti so dolžni oddajati surovo maslo prekupcu po tako nizki ceni, da se je trgovcu mogoče držati najvišjih cen; za ta slučaj določi namestništvo ceno za producente med približno 4 do 5 krov za kg do proizvajališča kot primereno in bi se morale višje zahteve cen zasedovati kod navajanja cen.

Namestništvo si je pridržalo v posebnih izjemnih slučajih dovoliti posameznim izdelovalcem surovega masla tudi na Štajerskem izdelovanje in razpečavanje posebnih vrst surovega masla, v katerih slučajih more tudi namestništvo določiti posebne prodajne cene; te pa smejo prekoračiti ceno nadrobne prodaje navadnega surovega masla k večjemu za 1 K; brez posebnega dovoljenja namestništva ne sme nihče prodajati takega dražjega surovega masla.

Dalej je zahtevalo tudi namestništvo na podlagi § 4—7 c ces. ukaza z dne 7. avgusta 1915, drž. zak. štev. 228, da se vse pridelano surovo maslo dejelo štajerske, kolikor ne služi za lastno porabo izdelovalcev ali za vojaško upravo zlasti za vojaške zdravstvene zavode in za zavode prostovoljnega sanitarnih oskrb, za potkritje dejelne potrebe zapleni in sočasno odredilo, da se sme razpošiljati surovo maslo v kraje izven Štajerske po pošti, po železnici le samo s prajemnim potrdilom (prejemalnico) dejelnega kulturnega inšpektorata.

Razpošiljanje v deželi ni podvrženo nikakri omejitvi.

**Vsak vojak**  
želi izvedeti novice iz svoje domovine. Najbolje posreduje te novice  
**naš „Štajerc“**  
ki je, je bil in ostane vedno  
**zvesto avstrijskega mišljenja!**  
Stariši! Nevestel Bratje in sorodniki vojakov!  
**Naročite za naše drage vojake „Štajerc“**  
ki se jim naravnost od upravnosti na bojišče pošle. Treba je le naročno poslati in natančni naslov sporočiti  
**Napravite volakom veselje**  
in naročite jim „Štajerc“.

## Gospodarske.

Red s knjigovodstvom in vpisovanjem.

Že v mirovnih časih so vsi pametni poljedelci že davno spoznali veliko vrednost rednega knjigovodstva in rednega in natančnega zapisovanja vseh najvažnejših dogodkov v poljedelskem obratu in v tem spoznanju uvedli ali nameravali vpeljati knjigovodstvo, ki je pravno z obratom.

Kratki, pa vkljub temu natančni zapiski važnih dogodkov so lahko največje važnost za gospodarstvo in za rodbino posebno v takih poljedelskih obratih, od katerih stoji gospodar pod zastavo ali je morda že na polju žrtvoval svoje življenje za domovino. Zatorej bi bilo umestno sedaj v prvih dneh novega leta prav posebno priporočati, da se tamkaj, kjer se redno zapisovanje dozdaj

ni smatralo za potrebno ali se iz kakega drugega vzni izvrševalo, z začetkom novega leta zapiše v razloženarikansko knjigo vsak važni dogodek gospodarstva. Nič: Ne mu vedno pristavi dan in mesec.

Kakor tako često v življenju, tako je tudi v pokrov potovgovodstvu: Kjer je volja, tamkaj se bo tudi našlo sredila, a stvo za izvršitev.

Kdaj naj naročimo seme za zelenjav? (S tem potop)

V drugih letih so gospodinje, ki obdelujejo navadno naročile semena, ki jih rabijo za rast v mladinski nasad, v februarju ali marcu, in so jih dorala za v začeljeni količini dopolnene po nekaj dneh.

To je zdaj pod vplivom vojnih dogodkov po popolnoma drugače.

Mi smo v spomladni preteklega leta nasadili mnogo kakor navadno in smo pri tem porabilo večino men, ki so nam preostala od lani, v tuzemstvu. Otočni orodji pridelalo posebno mnogo semen zelenjav. Za smo navezani popolnoma na dovoze iz zavezniškega nevtralnega inozemstva in moramo biti veseli, a kaj dobimo.

Ako naročimo seme šele v februarju ali med tedaj trgovini s semeni pri najbrž močnem povpraševanju po semeni ne bo več mogoče ali pa bo le zelo pravilno dobiti že morda razprodane vrste semen. Imamo pričakovati močno motenje v našem obratnem zelenjavu in posamezni vrsti morda sploh ne moremo nasaditi, ker smo zamudili najboljši čas.

Zatorej naj naroči vsak vrtni posestnik in poljedelci, ki prideluje zelenjavo, potrebuje semena, da bi imel v spomladni pravočasno semena. Razpolago, ki jih bo nujno potreboval.

S svežim pogonom v novo leto!

Z doma ostale stare poljedelce in za čisto monarhijo za žene, deklec in otroke je bilo pretečeno leto dneje ne najtevnejšega dela.

Na tem mestu se spominjam tihega junija na katerje vrle kmetice, ki je vzela v roke vajeti godišnega darskega vodstva, katere je izročil móż, ki je pod zastavo in je moral premagati dovolj neprililk v svinčnik in vso težav.

Tem ženam, junakinjam domače grude se najdena, reče danes čast in zahvala sorodnikov, vendar s teh hrabri žen bodo označevali v junaških pesmehih le potomci, ki se zdaj tako hrabro sobocujejo domačo zemljo, za cesarja in domovino.

Torej s svežim pogonom v novo leto, eden misli; pest stiskajoč, sovražniku gledajoč v oči, brez obupavanja in če tudi se število močnih rok manjša, vendar raste v navdušenju za našo sveto pogum in moč preostalih.

Oton Brüders, strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za sad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu

## Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

## Avstrijsko poročilo.

**Proti Rusom.** Nova bitja ob besarabski meji postala je stražljutejša. Razven 10 že včeraj potonkite čanah napadov, ki so padli vsi takoj najranejše jutranje ure, so na pogancete, njim naprej budimpeštovojno honvedska divizija, do popoldnečakali skoraj vsako uro na raznih točkah iz hude napade sovražne premoči obvezibile. Sovražnik vsilil je tekom jeve večkrat v naše strelske jarkje spobil je pa vedno v ročnem boju drugi pod velikimi izgubami nazaj održal Ozemlje pred našimi utrdbami jaške z ruskih mrljic posejano. V izvršenem prostoru posameznih bataljonskih skrivenov naštel se je 800 do 1000 načel padlih. — Ostale fronte armad Pflanzer-Baltin stojijo čez dan pruskim topovskim ognjem. Toda na severni fronti vzhodne Galicije so bili artiljerijski boji.

### „Persia“.

K. B. Washington, 19. januarja. (Reuter) vzroči Amerikanski poslanik v Berlinu, Ferrara, po- a in roča: Nemška vlada dobila je od vseh povelj- v krnikov podmorskih čolnov v Srednjem morju ste poročila; ti pravijo, da niso odgovorni za potop „Persie“.

(S tem je menda umetno narejena razbur- jejojenost v deželi dolarja prav kritična in se bode za moral za nekaj časa potolažiti. Op. ur.)

### Proti Nikiti.

K. B. Bukaresta, 19. januarja. K odlo- i mnosino se živiti orožja Črnogorske piše „Moldava“: Zato Kralj Nikita ednostavno ne veruje več na zmago četverozvezje in hoče rešiti, kar je še za rešiti.

### Italija v srce zadeta.

K. B. Zürich, 18. januarja. List „Zü- obratir Post“ piše glede posebnega miru s Črno- morem: Pustiti bode moralna pač za vedno svoje npe na razširjenje v Dalmacijo in Hercegovino. To označuje obenem veliki politični uspeh, katerega si je Avstro-Ogrska s premaganjem Črnogore priborila. Habsburška monarhija ima danes svoje južno vzhodne dežele močne kot kdaj v svoji roki. Ona obvladuje od Cattara Jadranovo morje, gospodarstvo katerega bi moral biti izključena, skoraj neomejeno. Za Italijo je to udarec, ki vso njeno vojno politiko v srce zadene.

### Pruska gospaska zbornica slavi Avstrijo.

K. B. Berlin, 18. januarja. (Gospaska zbornica.) Predsednik Arnim otvoril je vedno sejo z nagovorom, v katerem je z ozirom na kapitulacijo Črnogore dejal: Čast in slava hram avstro-ogrskim četam, ki so postojanko, katera je bila skoraj nepremagljiva, naskočili in s tem ta krasni uspeh dosegli.

### Kako bode Črnogorska kapitulirala?

Iz vojnopočevalskega stana poročajo:

Naše čete so stale zapadno od Virpazarja, severno od Rjeke, severno od Ublija in severno od Grahova v boju s črnogorskimi četami, ko je došla vest, da je Črna gora kapitulirala. Bilo je dne 13. januarja, ko so dospeli dva črnogorska ministra in neki črnogorski artiljerijski major kot parlamentarji do čete naših prednjih straž ter oddali tudi pisemo zatrilo kralja Nikite in črnogorske vlade, da so pripravljeni, takoj pričeti s pogajanji. Parlamentarji so dobili v odgovor zatrilo, da se lahko prično mirovna pogjanja, če črnogorska vojska prej brezpo- gojno odloži orožje. Črnogorski parlamentarji so čakali na odgovor v Cetinju ter ga nato takoj izročili vladni in kralju. Že dne 16. januarja so nato sporočili, da sprejme Črna gora pogoj brezpojne odložitve orožja.

Ta odločitev orožja vsebuje vse orožje, ki je sposobno za moderno vojskovanje, predati pa morajo Črnogorci tudi trdnjave, železnice in drugi material. V koliko bo obdati tudi handžare in drugo staro orožje, bodo določile lokalne vojaške oblasti. Seveda se predaja orožja ne bo izvršila hitro in morda tudi ne popolnoma brez boja, ker je prav labko mogoče, da se bodo kje skrivali četaši. Treba bo deželo po strategičnih načelih preiskati in odločiti za orožje zmožno-

prebivalstvo, — v Črnigori seveda vse, kar more korakati. Ženske bodo smelete ostati doma, dasiravno so tudi pomagale v bojih s tem, da so nosile bojevnikom živila in streliva.

Šele ko bo predaja dežele popolnoma, bodo izpolnjeni pogoji kapitulacije in se bodo mogla pričeti mirovna pogajanja.

Ako Vam je Vaše zdravje draga, potem čitate današnji Lysiform-inzerat in zahtevajte zanimivo knjigo „Kaj je higijena“ zastonj in franko od kemika C. Hubmann, Dunaj XX., Petrasch-gasse 4.

Mleka je malo in dostikrat se ga ne more otrokom toliko dati, kakor bi bilo to želeti. V obliki puddingov, narejenih iz dragečkego fluida, vse bolečine in kašlja, zamore se mleko štediti in vendar otroškemu organizmu začeljeno redilno sredstvo dovesti. Veselje je videti, kako se otroci vsake starosti na teh puddingih razveselijo.

Najuspešnejšega blagodejnega inbolečine odpravljajočega učinka so masaže na hrbitu s Fellerjevim okrepečujočim rastlinskim esencenčnim fluidom z zn. „Elsa“-fluid. Oživljajoče blagostanje je, ko minejo med masaže z „Elsa“-fluidom vse bolečine in kašlja, kri zopet polno ter krepkotno dotične dele tripla prešinja. „Elsa“-fluid se ne da z nobenim drugim sredstvom nadomestiti. 12 steklenic pošte franko za samo 6 K apotekar E. V. Feller, Stubca, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Mnogostevilnih zlatih medalj in zdravilnih pripomočkov. Istotko odvajjalne „Elsa“-kroglice, 6 škatljic stane 4 K 40 h franko. (eu).

Ako želite dobro ure za bojišče ali dom, potem se obrnite na znano ursko f. Maks Böhnel, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/51. Žepraktično našega lista dobi od zgorajnje urske f. na zahtevo veliki glavni katalog s 8000 podobami o vseh vrstah ur in zlatega blaga zastonj in poštnine prost.

### Mladeniči!

Pokažite svoje navdašenje za cesarja in domovino in stopite v vrste

### c. k. prostovoljnih strelcev.

Naznanih sprejema poveljništvo c. kr. strelcev v Ptiju, rotovž, I. nadstr.

### Lepa posestva

velika in mala, se poceni prodajo. Natančnejša pojasnila daje Franc Schütz, Zgornje Žerjavce, pošta Sv. Lenart v slov. gor.

### Gostilna

dobrodoča, z večimi prostori, tik glavne steze, še posebej ena hišica  
vrta za sedeti, njivo, tudi za štacuno primerno, vse skupaj ležeče, se iz proste roke proda. Vprašati je: Koroška steza št. 31, vrata št. 5, v Mariboru. 47

### Do 10 K

in več zasluga v Vašem domu z napravo lahkih štikerij. Vzorce proti 40 vin. pismenskih znakov zahtevati pod „Heimarbezt 23“

od Haasenstein & Vo- gler A. G. Reichenberg, na Češkem. 48

Za okrajno cesto Ptuj-ska gora (Maria Neu-stift) Črešnjevec imam

### eno posestvo

po ceni za prodati; lahki plačilni pogoji. Več se izve pri upravnosti tega lista. 520

### Vojna ura in budilnica

Nikel

Jeklo

Srebro

Zlato



Najnovejša vojna ura s 4 cesarji ali dvojnimi cesarskim reliefom „Viribus unitis 1914–1916“. Jekleni ali niklasti ohišje z dobrim anker kolesjem K 5.—, la kval. K 8.—, radij K 10.—, pravo srebro K 14.—. Zepne budilnice 30, žepne K 18.—, radij K 26.—. Primerni usnjeni napenjnik K 2.— ekstra. Ura na zapestnik z usnjatim jermenom, nikli ali jeklo, veliki format K 6.—, radij K 10.—, mali format K 10.—, 12.—, radij K 15.—, 18.—. S preciziskim anker-kolesjem K 20.—, 24.—. Cyma K 30.—, Omega K 50.—. Vojna budilnica, zaniklana, 30 cm visoka, z vzencom K 5.—. Vojna budilnica „Kanona“ budi tako glasno K 6.—. Vojna budilnica „Bonna“ božna generalmarš K 7.—. 3 leta garancije. Se pošija proti vposiljati svote in 60 vin. za porto tudi na bojišče.

Prva zaloga vojnih ur

### Max Böhnel

Dunaj, IV., Margarethenstrasse 27—51.

Originalni fabrični cenik zastonj.

**Rüben**  
für Ochsenfütterung  
gesucht vom Trainkader 1/51, Pettau,  
Barackenlager an der Drau.

**Repo**  
za krmljenje volov  
kupuje Trainkader 1/51, Ptuj, tabor  
barak ob Dravi. 49



### Majerski ljudje

se sprejmejo pri gospoj Mizzi Leskoschegg, Breg pri Ptaju.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost, hitri **sigurni uspeh**. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3.—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8.—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Lackiererg. 6/K.

Razposiljatev strogo diskretna.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v drožeriji A. Kuč, in „Adria-Drogerie.“

Zagotovljen uspeh, drugačen denar nazaj.  
Zdravniško sprtevalo o izbornem učinku!  
**Polna krasna prsa**  
dobite pri rabi  
med. dr. A. Rix kreme za prsa. 18

**Somišljeniki! Prijatelji!** Citajte, razširjajte in podpirajte „Štajerca“ kot edinega zaščitnika kmetskega stanu ter agitirajte pridno za njega napredno stranko!

**Zdravniki**  
priporočajo kot izborno sredstvo proti kašlju  
**Kaiserjeve prsne karamele**  
s, 3 smrekami

**Milioni**  
rabijo proti  
**kašlju**

hričavosti, katar, zaslinjenju, krēnemu in oslovskemu kašljiju, zato so dobrodošle vsakemu vojaku.  
**6100** net. potr. spr. čeval zdravnikov in zasebnikov jamčijo za si gurni uspeh.

Jako uspešni in dobrokuoni bonboni. Cena 20 in 40 vinarjev. Doza 20 in 40 vinarjev. Se dobi pri: H. Molitor, apoteka v Ptaju, Ig. Behalk, apoteka v Ptaju, Karl Herrmann Laški, trg, 24. A. Elsbacher, Laški, trg, A. Plunger, apoteka Podčetrtek, Hans Schnider-schitsch, apoteka v Brežicah, 504/1

Izkažite našim  
hrabrim vojakom

## resnično

### ljubavno

### službo

ako priložite svojim pošiljatvam na bojišče 1 do 2 škatljic Fayjevih pristnih Sodenskih mineralnih pastilj.

### 100 lit. domače pijače!

  
osvežujoče, izvrstna, vzame žej, zamore vsakodan malimi troški sam napraviti. V zalogi so: ananas, jabolka, grenadine, maline, muškatnreške, pfeferminc, pomoranče, waldmeister, višnje. Vsak neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije lahko poleti hladna, pozimi pa vroča namesto ruma ali žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo že K 10 h franko po povzetju. Na takih porcijs dajem 1 porcio zastonj. Za ekonomije, tovarne, večja gospodarstva, delavnice itd., neprecenljive vrednosti, ker to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delezomnosti.

Johann Grolich, angeljska družerija, Brno št. 636 (Moravska).

### Ljudska kopelj mestnega kopalnišča v Ptiju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprt); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopej z vročim zrakom, paro ali "Brausebad" z rjubo K 70.

### Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

### Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

### Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

### Graščina Turnišče pri Ptiju

sprejme več hlapcev za krave in volter tudi viničarske ljudi v službo. Več se izve tam.

88

### Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepanje krvi pri Naročnini slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 trijih — Tekocina za prsa in pljuče, steklo 1-20 K proti kaši, krone težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 K 50 — Čaj proti gibtu à 80 vin. — Balzam za giht, deto; za in žive stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečino celo 1 Bleiburški živinski pršak à 1-20 K. Prašek prameriko odvajanja krvi v živalski vodi à K 1-60 — Izvirni sta drugo za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpoložljatev se p

L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korčkem.

Štajerc petek, da nasled



### Prisiljeni

od razmer, zlasti vsled pomanjkanja maščobnih snovi, smo primorani, določiti deljalno ceno znanega, izbornega

#### „Lysoform“-mila

od 1. januarja 1916 z K 1.60 za kos.

Po tej ceni je Lysoform-milo vsled svoje velikosti in izdatnosti še vedno ceno z ozirom na druga fina toaletna mila.

Cena desinfekcijskih sredstva „Lysoform“ ostane za sedaj še nespremenjena.

#### Lysoform-tvornice, Vjpest.

Dr. Keleti & Murányi, kemična fabrika.

### Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

### službe, učence, stanovanja in posestva v Ptiju

izvršuje

vse vrste posredovanja najbitreje. —  
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

### Kava

50% cenejša!

Ameriška štedilna kava, velearomatična, iz datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12— franko po povzetju.  $\frac{1}{4}$  klgr. veleprima najfinnejši čaj K 2'40, 50 komadov različnih lepih razglednic samo K 1— oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tisabogdan 490.

po vagonih, prešano in naloženo skupaj neposredno od kmetovalcev. Po sestniki, ki imajo sami ali več skupaj travniško mrvo, deteljno mrvo in slamo na prodaj, se povabijo, da naj stopijo zaradi določitve cen z nami v zvezo.

### 500kron

Vam plačam, ako moje Ria-balzam Vaša kurja očesa, brada, gojenje iztrebilo korenin vice, trdo kožo ne odprav brez bolečin v 3 dneh. Cena 1 posode z garancijskim pismom vred K 1—. 3 posode K 2'50. Stotero zahvalnih in priznajevalnih pism.

Kemeny, Kaschau (Kassa) I. poštni predel 12/29. Ogrsko.

### Mestna hranilnica v Ptiju

### sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloga.

### Ravnateljstvo.